

לסדר 'לא תערוץ מפניהם כי ה' אלוך בקרבך', אב תשפ"ו

ב"ה,

גילוי דעת

א. אנו רואים זכות וחובה לעצמנו להשמיע ולהביע את דעת תורתנו הקדושה, ללא כחל ושרק, זאת לנוכח התגברות מסע הרדיפה כנגד עמלי התורה, וניסיונות ביהמ"ש להמשיך ולהצר את רגלי בני התורה ולבטל את החוקים הנוגעים אליהם ולהסדרת מעמדם.

בפתח הדברים יובהר ויודגש, כי אין במכתב עמדה זה, כדי להביע הכרה, ולו במשתמע, בסמכות בג"ץ לדון כלל בנושאים אלו. ובפרט שבית משפט זה, המתיימר להיות 'בית גבוה לצדק', רחוק מן הצדק כמטחווי קשת, ומבוסס כולו על עיוות הדין ועל אפליה זועקת ובוטה, ומשכך אין להחלטותיו כל תוקף, אף לפי דיני המשפט הבינלאומי.

ועל כן הדברים האמורים במכתב זה, הינם רק בשל הצורך והחובה, מתוקף תפקידנו, להביע ברבים את דעת תורתנו הקדושה, למען דעת את האמת האלוקית הנצחית שאינה משתנה ולא תשתנה בשום זמן.

ב. מסע הרדיפה שמוכיל בית משפט זה, יחד עם המערכת המשפטית כולה, במשך כמה עשורים, בניסיון להביא לגיוסם של בני הישיבות, הינו מסע כפייה של העברה על הדת!

דבר זה מנוגד לכללי הצדק והיושר הבסיסיים ביותר, שאין להעביר אדם על דתו ועל דעתו ודעת קונו. למעלה מן הצורך, נזכיר כי גם במגילת העצמאות הובטח כי במדינת ישראל ינתן חופש דת לכל אחד ואחד, ומשכך גם על פי חוקי המדינה לא ניתן - ואף אסור - לכפות את גיוס בני הישיבות, דבר שהינו מנוגד להלכה.

אנו מבהירים, כי כפי שנכתב, גיוס לומדי התורה שתורתם אומנותם ונפשם חשקה בלימוד התורה - הוא דבר שאסור בתכלית האיסור על פי ההלכה הצרופה, וכמבואר בדברי חז"ל ורבותינו הפוסקים וכפי שיבואר להלן.

ג. בגמרא בנדרים (לב, א): "אמר רבי אבהו אמר רבי אלעזר: מפני מה נענש אברהם אבינו ונשתעבדו בניו למצרים מאתים ועשר שנים, מפני שעשה אנגריא בתלמידי חכמים".

ופירש רבנו נסים (הר"ן): "שהולין למלחמה, כדכתיב וירק את חניכיו, דהיינו בני אדם שחנך לתורה", והיינו במלחמת המלכים שהלך להציל את לוט.

וכן בגמרא בסוטה (י, א): "דרש רבא: מפני מה נענש אסא, מפני שעשה אנגריא בתלמידי חכמים".

כלומר, שאף על פי שהיה זה לצורך הצלת נפשות, נענשו בכך שהוציאו למלחמה תלמידי חכמים, ואף על פי שלמלחמת מצווה הכל יוצאים, ואפילו חתן מחופתו, מכל מקום תלמידי חכמים אינם יוצאים כלל למלחמה. ואף אברהם אבינו נענש על כך, וכל הקושי בשעבוד בגלות מצרים נגרם בשל כך. רח"ל.

ד. דברים אלו מבוארים להלכה ולמעשה בדבריו של גדול הפוסקים רבנו הרמב"ם. פסק הרמב"ם (פרק י"ג מהלכות שמיטה ויובל הל' יב-יג): "ולמה לא זכה לוי בנחלת ארץ ישראל ובביזתה עם אחיו, מפני שהובדל לעבוד את ה', לשרתו ולהורות דרכיו הישרים ומשפטיו הצדיקים לרבים, שנאמר יורו משפטך ליעקב ותורתך לישראל, לפיכך הובדלו מדרכי העולם, לא עורכין מלחמה כשאר ישראל, ולא נוחלין ולא זוכין לעצמן בכח גופן, אלא הם חיל השם שנאמר ברך ה' חילו, והוא ברוך הוא זוכה להם שנאמר אני חלקך ונחלתך".

ביאור הדברים: שבט לוי הוא השבט המובהק בעם ישראל, ועל כן כל עם ישראל מחויב להפריש תרומות ומעשרות מכל דבר ולהעניק לשבט לוי, הכהנים והלוויים.

לשבט לוי יש תפקיד, להורות לעם ישראל את דרך ה', לפסוק את ההלכה, להגיע לעומק התורה ולדון דין אמת לאמיתו. ולכן הקב"ה ציווה לתת להם את התרומות ומעשרות לפרנסם כדי שיעשו את תפקידם ושליחותם בעולם, להפיץ תורה ולהורות הלכה.

ועל כן, גם שבט לוי 'לא עורכין מלחמה', כלומר במלחמת מצווה גמורה, שהיא מלחמת כיבוש הארץ, ובשאר מלחמות מצווה, לא היו יוצאים בני שבט לוי למלחמה כלל.

וממשיך רבנו הרמב"ם ופוסק במיילים חדות וברורות: "ולא שבט לוי בלבד, אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו ולעובדו לדעה את ה', והלך ישר כמו שעשהו האלוקים ופרק מעל צוארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם, הרי זה נתקדש קדש קדשים, ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים, ויזכה לו בעולם הזה דבר המספיק לו כמו שזכה לכהנים ללוים, הרי דוד ע"ה אומר ה' מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי".

כלומר, שהרמב"ם פוסק שכל מי שנדבה רוחו לעמוד לפני ה' ולשרתו, הרי הוא בגדר שבט לוי, על כל המשתמע מכך, ובכלל זה ש'אין עורכין מלחמה'.

הרי להדיא מבואר ברמב"ם שאסור לגייס את לומדי התורה שתורתם אומנותם, אף למלחמת מצווה.

ה. והנה עיקר הטענה היא כביכול יש צורך ב'שוויון בנטל'. אך השאלה היא מה הוא הנטל. אם חלילה 'כוחי ועוצם ידי' עשה לי את החיל הזה', אז הנטל הוא צבאי. אבל אנו יודעים ומאמינים כי 'לא בחיל ולא בכוח כי אם ברוחי אמר ה'".

התורה הקדושה מבטיחה לנו: 'אם בחוקותי תלכו'. ובהמשך: 'ורדפו מכם חמישה מאה, ומאה מכם רבבה ירדפו'. וכן יש שם עוד הבטחות לביטחון ולכלכלה.

מה הוא ההליכה בחוקות ה'? רש"י הקדוש מבאר, על פי דברי חז"ל, "שתהיו עמלים בתורה". כלומר שכל הביטחון הלאומי והכלכלה תלויים בכך שנהיה עמלים בתורה. ויודגש: לא רק לימוד תורה גרידא, שכמובן חשיבותו לאין ערוך, אלא עמל התורה, יומם ולילה, זה הדבר היחיד המחזיק את הביטחון הלאומי.

אם כן, הנטל האמיתי הוא עמל התורה, ובנטל הזה נושאים בני הישיבות הקדושות ואברכי הכוללים לבדם, ושאר הציבור אינו נושא איתנו בעול הזה.

ועמל התורה הוא רק בדרך הלימוד בישיבות, וכך מבואר שרבי עקיבא בשעת השמד היה מקהיל קהילות ברבים, במסירות נפש. ואף על פי שיכל לשבת וללמוד לבד, אך הדרך היחידה לעמל התורה ולהמשך קיום ומסירת התורה מדור לדור, היא רק בלימוד ברבים ולהקהיל קהילות, שמקשים ומתריצים, ומלבנים את הסוגיא, ואין התורה נקנית אלא בחבורה.

ואמרו בגמרא (מכות ז, א): "אמר רבי יהושע בן לוי מאי דכתיב עמדות היו רגלינו בשעריך ירושלם, מי גרם לרגלינו שיעמדו במלחמה, שערי ירושלם שהיו עוסקים בתורה". ובסנהדרין (צב, ב): "וחבל על מפני שמן, אמר רבי יצחק נפחא חובל עול של סנחריב מפני שמנו של חזקיהו, שהיה דולק בבתי כנסיות ובבתי מדרשות".

גם בדורנו אנו, בכל המלחמות מאז קום המדינה, ולרבות במלחמה שאנו עדיין בעיצומה, רואים בחוש כי המלחמה אינה מתנהלת על פי דרך הטבע, שמדינה קטנה, עומדת איתן מול כל האויבים הקמים עלינו לכלותנו, כבשה בין שבעים זאבים. וכפי שמעידים ואומרים כל המפקדים והלוחמים (חלקם בסתר וחלקם בגלוי), שאין שום הסבר טבעי לניצחונות של ישראל. ודברים אלו הוכרח להודות בהם גם ראש הממשלה הראשון דוד בן גוריון, אחרי מלחמת סיני, שכידוע המצרים ברחו מפני קומץ חיילי צה"ל.

וכל זה הוא אך ורק בזכות כך שישנם עמלי תורה שיושבים והוגים בתורה יומם ולילה, מתוך הדחק, ובכך זוכה כל עם ישראל להגנה אלוהית מופלאה מעל לדרך הטבע.

ואם כן הפוגע בבני הישיבות, ומנסה להפסיקם מלימודם ומתורתם, הרי הוא פוגע במישרין בביטחון הלאומי!

ו. דברים אלו הם אמונת ישראל בכל הדורות, שאבותינו ואבות אבותינו מסרו על כך את נפשם, להמשיך את לימוד התורה בעמל וביגיעה, ומימיהם של אבותינו לא פסקה מהם ישיבה. בכל הדורות, ובכל הגלויות שגלה עם ישראל, ידעו כי לומדי התורה הם המחזיקים את נשמת האומה, וכיבדו אותם. אוי לנו אם דווקא כאן בארץ ישראל, במדינה יהודית, יהפכו את בני התורה למרמס וינסו לפגוע בקול התורה.